

Dánští architekti promění pražské hlavní nádraží na Šťastný Hlavák

Praha, 27. listopadu 2023 – Dánské studio Henning Larsen Architects v soutěžním dialogu na úpravy území hlavního nádraží v Praze zvítězilo se svým návrhem Šťastný Hlavák. Jeho hlavní myšlenkou je přirozené propojení Vrchlického sadů, odbavovací haly, nové tramvajové zastávky přímo před nádražím a historické Fantovy budovy. Navrhovaná podoba celého území klade důraz na udržitelnost, mikromobilitu a navrácení života do Vrchlického sadů. Henning Larsen Architects je součástí dánské skupiny Ramboll a v oblasti komplexních urbanistických návrhů patří mezi světové lídry.

Vizi **Šťastného Hlaváku** je přivítat návštěvníky města a připravit veřejný prostor tak, aby byl komfortním místem pro obyvatele i cestující. Dominantou návrhu je dřevěná střešní konstrukce, která přináší propojení prostoru Vrchlického sadů, nové odbavovací haly a plánované tramvajové zastávky. Studio zároveň rozdělilo Vrchlického sady na tři části – kulturní zónu, „nádražní náměstí“ a zónu pro doplňkové aktivity. Díky tomu vznikne vhodný prostor třeba pro pořádání trhů. Rozdělení také přispěje k výrazně lepší přehlednosti celého území. Návrh pracuje i se zlepšením podmínek pro pěší i cyklisty a přináší řešení pro udržitelnou správu celého území, například díky efektivnímu hospodaření s dešťovou vodou nebo novým přístupem k parku jako interpretaci historického členění.

„Spolupráce se zadavateli byla v rámci soutěžního dialogu od začátku až po proces navrhování skvělá a myslíme, že výsledek mluví sám za sebe. Jsme proto hrdí, že můžeme představit novou bránu do města, která bude srdečně vítat jeho obyvatele i návštěvníky. Krása zadání spočívala v jeho holistické povaze, která nás vyzývala k propojení jednotlivých oblastí do soudržného celku. Společně jsme se snažili co nejlépe propojit městský prostor a vytvořit jednotné a funkční místo. Díky této vizi jsme vytvořili návrh, který ctí hodnoty Fantovy budovy, odbavovací haly a propojuje je s parkem. Naší ambicí je, aby nové nádraží bylo nejen udržitelným a funkčním centrem mobility, ale aby se zároveň stalo součástí každodenního života lidí a místem, kde se budou setkávat a trávit čas. Jsme rádi, že můžeme přispět k rozvoji Prahy,“ uvedl Jacob Kurek, ředitel pro globální trh z Henning Larsen.

Šťastný Hlavák architektonicky a urbanisticky řeší současnou problematiku celého území jako celku a reaguje na potřeby jednotlivých zadavatelů – hlavního města Prahy, Správy železnic a Dopravního podniku hl. m. Prahy. V návaznosti na plánované zklidnění magistrály zlepší úpravy celého území mobilitu cestujících a Pražanů, a to díky nové zastávce tramvaje přímo před odbavovací halou a napojení směrem k Masarykovu nádraží a dalším městským destinacím.

„Návrh studia Henning Larsen Architects precizně identifikuje současné problémy celého území a přináší na ně odpověď. Hodnotící komisi zaujala harmonie mezi architekturou, urbanismem, krajinářstvím a dopravou, což má potenciál přinést cestujícím a obyvatelům Prahy mnohem transparentnější prostor, který pro ně bude příjemnější a pohodlnější. Ačkoli se návrh zdá poměrně radikální, dobře se vypořádal s prostorem nacházejícím se v pražské památkové rezervaci. Zachovává historické architektonické prvky, které dále rozvíjí, a zároveň počítá s obnovením a oživením prostoru před Fantovou budovou,“ přibližuje přínosy návrhu **předseda Hodnotící komise Jaroslav Wertig.**

Hodnotící komise na návrhu ocenila komplexnost přístupu a ucelenost řešení celého území, a to i napříč jednotlivými tématy. Návrh otevírá a prosvětluje odbavovací halu a zlepšuje přehlednost a plynulost pohybu cestujících v ní, což halu i park připraví na očekávaný nárůst počtu cestujících v dalších desetiletích.

„Vítězný tým reaguje na potřebu modernizovat odbavovací halu hlavního nádraží a připravit ji pro budoucnost. Zároveň ji přirozeně propojuje s prostorem parku a plánované tramvajové trati přímo před budovou se zachováním respektu k prostředí, kde se hala nachází. Co mě na návrhu zaujalo nejvíce, je komfortní propojení s Fantovou budovou. Věřím, že se tak znovu dočká své slávy a stane se opět využívanou součástí komplexu hlavního nádraží v Praze,“ komentuje plánované změny **Jiří Svoboda, generální ředitel Správy Železnic.**

Henning Larsen Architects pracují s Vrchlického sady a odbavovací halou jako s celkem a přenáší některé umělecké prvky z haly do parku, například ikonickou dlažbu využívají i na novém „nádražním náměstí“. Návrh počítá i s vysázením nové zeleně, která se lépe adaptuje na budoucí změny klimatu. Řešení Vrchlického sadů také povede k přehlednému vedení uživatelů parku k dalším městským cílům, například ve směru na Masarykovo nádraží, které rovněž projde modernizací a bude výchozím bodem pro vlaky na pražské letiště.

„Na návrhu dánského ateliéru oceňuji především to, že nejlépe řeší problémy a výzvy daného místa. Dnes neoblíbené místo Pražanů mění v živý park a důstojnou vstupní bránu do města. Zároveň se však nebojí přiznat, že park kvůli nárůstu počtu cestujících bude mnohem intenzivněji využíván a přizpůsobuje tomu například cesty pro chodce. Navíc doplňuje řadu nových a pro návštěvníky atraktivních prvků jako vodní prvky nebo venkovní kavárny. S citem zachovává ikonické prvky řešení původního autorského týmu a přenáší je do moderního veřejného prostoru 21. století, na který budeme moct být hrdí. Vzniklo tak unikátní řešení, které elegantně a efektivně propojuje odbavovací halu s přilehlým parkem,“ popisuje **Petr Hlaváček, náměstek primátora hl. m. Prahy pro územní rozvoj.**

Součástí Nového Hlaváku bude i nová tramvajová trať, která povede od Národního muzea do Wilsonovy a Washingtonovy ulice k odbavovací hale a následně ulicí Opletalova do ulice Bolzanova. S tímto záměrem už nyní počítá pražský územní plán. „Nová trať přinese lepší napojení Hlavního nádraží na městskou hromadnou dopravu a zároveň umožní lepší trasování tramvajových linek v centru města. Jsme rádi, že se v oblasti Hlavního nádraží podařilo spojit záměry několika investorů a nalézt komplexní řešení. Nová tramvajová trať je ve vítězném návrhu citlivě začleněna do architektonického řešení celé oblasti. Návrh také umožňuje snadné napojení na budoucí metro D,“ přibližuje dopravní řešení **Petr Witowski, předseda představenstva a generální ředitel Dopravního podniku hl. m. Prahy.**

„Hlavní nádraží má nyní velký potenciál, který nebyl dosud využitý. Z neatraktivní odbavovací haly schované v nechvalně proslulém Sherwoodu zmizí temná zákoutí a už to nebude jen neosobní dopravní terminál. Nově se promění na plnohodnotné veřejné prostranství. Pracovat budeme i s úhlednějším a efektivnějším zapojením magistráty do celkového prostoru, včetně vybudování nového přechodu přímo před historickou Fantovou budovou. Vítězný vizionářský návrh totiž tento zapomenutý klenot pražské architektury opět přiblíží zpátky městu a lidem. Revitalizovaný parkem navíc povede zbrusu nová tramvajová trať se zastávkou pod střechou. Ekologický aspekt tohoto klíčového uzlu hromadné dopravy podtrhne také fakt, že základem celé proměny Hlavního nádraží bude jedna z největších dřevěných konstrukcí v České republice,“ říká **náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast dopravy Zdeněk Hřib.**

„Jsem nesmírně rád, že se Hlavní město Praha, Dopravní podnik hl. m. Prahy a Správa železnic dohodli na společném postupu při proměně této oblasti. Spojit revitalizaci Vrchlického sadů, zakomponování nové tramvajové trati a rekonstrukci odbavovací haly do jednoho soutěžního dialogu byl ten nejlepší způsob, jak zajistit jednotný přístup k celé lokalitě, logické navázání jednotlivých kroků rekonstrukce a spolupráci mezi jednotlivými městskými i státními subjekty. Byla pro nás čest spoluorganizovat tuto soutěž a trochu doufám, že způsobí dominový efekt. Aby i další soutěže, které bude město či stát pořádat, pohlížely na řešení území takto komplexně,“ **doplňuje Ondřej Boháč ředitel IPR Praha.**

Po vyhlášení vítězného návrhu bude následovat podpis smluv a dopracování studie, které bude vycházet z požadavků zadavatelů i z názoru veřejnosti vycházejícího z druhého kola participace

obyvateli města a dalšími zájemci. Ta proběhne na přelomu letošního a příštího roku. Následně dojde k vypracování projektové dokumentace a jejího projednání pro povolání. Předpokládaný začátek realizace je v roce 2028 a podle předběžných odhadů by měla realizace stát asi 2 miliardy korun.